অখিলেশ প্ৰসাদ

বনাম

মিজোৰাম কেন্দ্ৰীয়শাসিত অঞ্চল

১১ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৮১

[ন্যায়াধীশ এ. ডি. কোষাল আৰু ন্যায়াধীশ এ. এন. সেন]

ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধি, ধাৰা ১৯৭(২)- কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী ব্যৱহৃত ভাবুকি হিচাপে "কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনী" অভিব্যক্তি অন্তৰ্ভূক্ত হ'ব নেকি- কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী আইনৰ ধাৰা ৩(১) আৰু সংবিধানৰ সপ্তম অনুসূচীৰ তালিকা Iত এন্ট্ৰী২।

আপীলৰ অনুমতি দি আদালতে

উপস্থাপন কৰে,

১:১ কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী, ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ ১৯৭ধাৰাৰ উপধাৰা (২)ত ব্যৱহাৰ কৰা "ইউনিয়নৰ সশস্ত্ৰ বাহিনী" অভিব্যক্তিৰ ভিতৰত পৰে। [৭৯৪ এফ]

১:২ এই অভিব্যক্তিটো ইয়াৰ সাধাৰণ অৰ্থ দিব লাগিব, যিটো ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ ১৩২ধাৰাৰ উপধাৰা(৩)ৰ দফা(এ)ত সংজ্ঞায়িত কৰা অনুসৰি কেৱল ইউনিয়নৰ সামৰিক, নৌ আৰু বিমান বাহিনীৰ অন্তৰ্ভুক্তিত সীমাবদ্ধ নহ'ব। [৭৯৩ এফ- জি]

১:৩ সংবিধানৰ সপ্তম অনুসূচীৰ তালিকা I-ৰ ২নং এন্ট্ৰী স্পষ্টভাৱে ৰাজ্যখনৰ তিনিটা সুপ্ৰসিদ্ধ বাহিনী অৰ্থাৎ নৌ, সামৰিক আৰু বায়ু-বাহিনীৰ বাহিৰে আন সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ পৰিকল্পনা কৰিছে। [৭৯৩ এইচ, ৭৯৪ এ-বি]

১:4 কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী আইনৰ ধাৰা ৩ৰ উপ-ধাৰা (১) ত স্পষ্টভাৱে ঘোষণা কৰা হৈছে যে কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী হৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ এটা সশস্ত্ৰ বাহিনী যিটো "কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনী"ৰ এটা অংশ বুলি কোৱাৰ দৰে একেই কথা। [৭৯৪ ডি]

১:৫ কেৱল কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী এটা সংৰক্ষিত বাহিনী হোৱাৰ বাবেই ই নিয়মিতভাৱে কাম কৰা বাহিনী নহয় বুলি ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি। [৭৯৪ ই-এফ]

২.এই গোচৰটোত আপীলকাৰীয়ে সংঘটিত কৰা বুলি অভিযোগ কৰা অপৰাধসমূহ তেওঁ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালনত কাম কৰি থকাৰ সময়ত সংঘটিত কৰা বুলি ক'ব পৰা অপৰাধ হয় নে নহয় সেই প্ৰশ্নটো বাদ দিব লাগে। [৭৯৪ জি.]

পঞ্চম লাল বনাম দদন সিং, [১৯৭৯] ক্ৰিমিনেল ল জাৰ্নেল ১০১৮; *এছ. বি. সাহা বনাম এম. এছ. কোচাৰ,* [১৯৮০] ১ এছ. চি. আৰ. ১১১- ১৯৭৯ ক্ৰিমিনেল ল জাৰ্নেল ১৩৬৭- প্ৰমাণ কৰিছে আৰু অনুসৰণ কৰিছে।

ফৌজদাৰী আপীলীয় ক্ষেত্ৰাধিকাৰঃ ফৌজদাৰী আপীল নং ৪৩৯- ১৯৮০।

গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ক্ৰি.ৰিভিজন নং ১৭৩/৭৮-ত ২০-০২-১৯৮০তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা আপীল।

আপীলকাৰীৰ পক্ষত এইছ. কে. পুৰী।

উত্তৰদাতাৰ পক্ষত এন. নেটাৰ আৰু মিছ এ. সুভাশিনী।

ইণ্টাৰভেনাৰ(মধ্যস্থতাকাৰী)ৰ ৰূপত পি. এ. ফ্ৰান্সিছ, কে. এছ. গুৰুমুৰ্তি আৰু আৰ. এন. পোদ্দাৰ।

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰে-

ন্যায়াধীশ কোষাল- গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিদ্বান একক ন্যায়াধীশে ১৯৮০চনৰ ২০ফেব্ৰুৱাৰীত প্ৰদান কৰা ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে বিশেষ অনুমতিৰ জৰিয়তে এই আপীল কৰা হৈছে, য'ত তেওঁ ফৌজদাৰী কাৰ্যবিধি আইনৰ ৪৮২ আৰু ৪০৭ নং ধাৰাত আপীলকাৰীয়ে কৰা আবেদন খাৰিজ কৰি প্ৰাৰ্থনা কৰিছে যে, আইজলৰ সহকাৰী জিলা দণ্ডাধীশৰ আদালতত চলি থকা কাৰ্য্যবিধিসমূহ, যিবোৰ আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে আৰক্ষীৰ প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰা হৈছে, ১৯৭৮চনৰ ৩০মে'ত তেওঁ ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ৩০৭, ৩২৬ আৰু ৩২৪ নং ধাৰাৰ অধীনত সংঘটিত কৰা বুলি অভিযোগ উত্থাপন কৰা অপৰাধৰ বাবে তেওঁক শাস্তি প্ৰদান কৰা হওঁক, সেইয়া বাতিল কৰা হওঁক বা বিকল্প পদ্ধতিত কাৰ্য্যবিধি মিজোৰামৰ বাহিৰৰ কোনো যোগ্য আদালতলৈ স্থানান্তৰ কৰা হওঁক।

২. প্ৰাসঙ্গিক তথ্যবোৰত কোনো বিতৰ্ক নাই আৰু যি সংক্ষেপে ক'ব পাৰি। ১৯৭৮চনৰ ৩০মে'ত থানুগুৱা নামৰ এজনৰ অনুৰোধত ভাইৰেংটে আৰক্ষী ষ্টেচনত এটা গোচৰ ৰুজু কৰা হৈছিল, য'ত অভিযোগ কৰা হৈছিল যে, আপীলকাৰীজন সমন্বিতে কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনীৰ (পিছলৈ চি.আৰ.পি.এফ. বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে) জোৱানসকলে হেণ্ডিমেন থাৱা আৰু

এজন চালকলৈ গুলীচালনা কৰিছিল, য'ত দুয়োৱে হাত আৰু কৰঙণত ক্ৰমে আঘাত পাইছিল। তদন্তৰ পিছত আৰক্ষীয়ে আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ ১৭৩ধাৰাৰ অধীনত আইজলৰ সহকাৰী জিলা ন্যায়াধীশক এক প্ৰতিবেদন দাখিল কৰে|

৩. সহকাৰী জিলা দণ্ডাধীশৰ আদালতত তেওঁৰ বিৰুদ্ধে পদক্ষেপ আৰম্ভ হোৱাত ক্ষুব্ধ হৈ আপীলকাৰীয়ে আবেদনখনৰ জৰিয়তে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পৰা সমাধান বিচাৰিছিল, যিটো বিচাৰাধীন নিৰ্দেশৰ দ্বাৰা নাকচ কৰা হৈছিল। আবেদনত অন্তৰ্ভুক্ত প্ৰস্তাৱ বাতিল কৰাৰ বাবে কৰা অনুৰোধৰ আধাৰ বিভিন্ন আছিল, যাৰ ভিতৰত বৰ্তমান আমাৰ সন্মুখত কেৱল এটা উত্থাপন কৰা হৈছে আৰু আপীলকাৰীক অভিযুক্ত কৰা অপৰাধবোৰ তেওঁৰ দ্বাৰা কেন্দ্ৰৰ সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ সদস্য হিচাপে তেওঁৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালন কৰাৰ সময়ত বা কাম কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে কৰা হৈছিল বুলি অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছে আৰু ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ ১৯৭ধাৰাৰ ২নং উপধাৰাৰ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি (পিছলৈ চি.আৰ.পি.চি. বুলি উল্লিখিত); কোনো আদালতৰ সেই অপৰাধবোৰৰ গোচৰ গ্ৰহণ কৰাৰ অধিকাৰ নাছিল। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে তেওঁ কৰা প্ৰাৰ্থনাত মিজোৰামত সৃষ্টি হোৱা উত্তেজনাপূৰ্ণ পৰিৱেশৰ ইংগিত থকা বিভিন্ন যুক্তি দৃঢ়তাৰ সমৰ্থন কৰা হৈছিল, ফলত সমগ্ৰ জনসাধাৰণ আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে বিৰোধী হৈ পৰিছিল, সেয়েহে আইজল আদালতত উপস্থিত থকাটো তেওঁৰ বাবে একেবাৰেই নিৰাপদ নহ'ব।

৪. বিদ্বান একক ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে চি আৰ পি চি.ৰ ১৯৭ধাৰাৰ উপধাৰা (২)ৰ ব্যৱস্থাসমূহ উল্লেখ এনেদৰে কৰিছেঃ

"কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পূৰ্বৰ অনুমতিৰ বাহিৰে, কোনো আদালতে তেওঁৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালন কৰাৰ সময়ত কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ কোনো সদস্যই কৰা বুলি অভিযোগ কৰা কোনো অপৰাধৰ গোচৰ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিব।"

তেওঁ ধাৰাটো সঠিকভাৱে বিশ্লেষণ কৰি কৈছিল যে, ই কেৱল তেতিয়াহে কাৰ্যকৰী হ'ব যদিহে,

(১) সংশ্লিষ্ট অভিযুক্তজন "কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনী"ৰ সদস্য আছিল আৰু

(২) তেওঁ নিজৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালন কৰি থকাৰ সময়ত বা পালন কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে কাম কৰাৰ সময়ত তেওঁৰ ওপৰত দোষাৰোপ কৰা হৈছিল বুলি অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছিল।

ইয়াৰ পিছত বিদ্বান ন্যায়াধীশে সেনা আইন, ফৌজদাৰী কাৰ্যবিধি আইন, কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী আইন, ১৯৪৯ (ইয়াৰ পিছত চি.আৰ.পি.এফ. আইন বুলি কোৱা হ'ব) আৰু ভাৰতীয় সংবিধানৰ সপ্তম অনুসূচীৰ তালিকা-Iৰ এন্ট্ৰী-২ৰ বিভিন্ন বিধানৰ প্ৰসংগত "কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনী" অভিব্যক্তিটোৰ অৰ্থ বিচাৰি উলিয়াইছিল আৰু এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিলঃ

"যদি কেন্দ্ৰৰ 'সশস্ত্ৰ বাহিনী' অভিব্যক্তিটোক সংঘৰ আন কোনো সশস্ত্ৰ বাহিনীক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা বুলি বুজিব লাগে, তেন্তে ইয়াত চি. আৰ. পি. এফ. অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব পাৰে আৰু আন ধৰণে নহয়। চি. আৰ. পি. এফ. যে এটা সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী, সেই কথাটো বিবেচনা কৰিলে কেৱল সংঘৰ নিয়মীয়া সশস্ত্ৰ বাহিনী বুলি কোৱা গতানুগতিক ব্যাখ্যা গ্ৰহণযোগ্য হ'ব পাৰে। আৰক্ষী বাহিনীৰ সদস্যসকল অসামৰিক পদত অধিষ্ঠিত হয় ....

এ.আই.আৰ. ১৯৬৫ এ.ল.ল. ২৩৬ (২৩৮)ত এই কথা কোৱা হৈছিল যে, সংঘৰ সশস্ত্ৰ বাহিনী মানে নিয়মীয়া সেনা, নৌ আৰু বায়ুসেনা বা সেনা আইনত সংজ্ঞায়িত কৰা বা ইয়াৰে যিকোনো এটা বা ততোধিকৰ যিকোনো অংশ, আৰু ইয়াৰ অৰ্থ এইয়া নহয় যে, ৰাষ্ট্ৰীয় কেডেট কৰ্পছৰ সদস্য সংঘৰ নিয়মীয়া বাহিনীৰ অংশ নহয়।"

ইয়াৰ পিছত বিদ্বান ন্যায়াধীশে এই প্ৰশ্নৰ সিদ্ধান্ত লয় যে, আপীলকাৰীয়ে নিজৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালন কৰি কাম কৰাৰ সময়ত বা কৰাৰ আচৰণত তেওঁৰ বিৰুদ্ধে চলি থকা কাৰ্য্যবিধিৰ অধীনত সামৰি লোৱা অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ অভিযোগ আছিল নেকি আৰু লগতে, পৰ্যবেক্ষণৰ সৈতে এইটো ঋণাত্মকভাৱে ৰায় দিয়েঃ

"অভিযুক্ত ঘটনাটো তেওঁৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালনৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষ আৰু যুক্তিসংগতভাৱে জড়িত বুলি কোৱা নহ'ব পাৰে। এয়া তেওঁৰ চৰকাৰী ক্ষমতাত নাছিল বা তেওঁৰ ক্ষমতাৰ ভিতৰতো নাছিল। সেয়েহে, ইয়াৰ পূৰ্বে, তেওঁৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালনৰ ক্ষেত্ৰত কাম কৰা বা কাম কৰাৰ উদ্দেশ্য থকা যেন দেখা নাযায়। আইনত সংজ্ঞায়িত কৰা অনুসৰি সক্ৰিয় কৰ্তব্যৰ অৰ্থ হ'ল- কোনো স্থানীয় অঞ্চলত বিশৃংখলতাৰ ক্ষেত্ৰত শৃংখলা পুনৰুদ্ধাৰ আৰু ৰক্ষা কৰাৰ কৰ্তব্য।"

অৱশ্যে, বিদ্বান ন্যায়াধীশজনে মন্তব্যৰ সৈতে প্ৰশ্নটো মুকলি ৰাখিছিলঃ

"গোচৰটোৰ লগে লগে অনুমোদনৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰশ্নটো পৰ্যায়ক্ৰমে বিবেচনা কৰিব লাগে (১৯৭৯ চি আৰ এল জে ১০১৮) ([1])। কাৰ্য্যপ্ৰক্ৰিয়াৰ যিকোনো পৰ্যায়ত এইটো বিবেচনা কৰিব পাৰি আৰু বিবেচনা কৰাৰ সময়ত আদালতে গোচৰৰ অভিযোগসমূহৰ মাজতে নিজকে

---

[1] *পঞ্চম লাল বনাম দদন সিং।*

সীমাবদ্ধ কৰি ৰখাৰ প্ৰয়োজন নাই, আৰু আদালতে প্ৰশ্ন উত্থাপন হোৱাৰ সময়ত নথিত থকা সকলো সামগ্ৰী বিবেচনা কৰিব পাৰে (১৯৭৯ ক্ৰি.এল.জে. ১৩৬৭)। ([2]) বিচাৰ আদালতৰ বিবেচনাৰ বাবে অধিক তথ্য উত্থাপিত হ'ব পাৰে আৰু এই পৰ্যায়ত প্ৰশ্নটোৰ সিদ্ধান্ত লোৱাটো অনুপযুক্ত হ'ব।"

স্থানান্তৰণৰ সন্দৰ্ভত বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ মতামত এনেধৰণৰঃ

> "আবেদনকাৰীয়ে আদালতৰ বিৰুদ্ধে পোনপটীয়াকৈ কোনো অভিযোগ উত্থাপন কৰা নাই । তেওঁৰ গ্ৰেপ্তাৰ হোৱাৰ আশংকা চালক সংঘৰ কাৰ্যকলাপ আৰু এই ঘটনাৰ সন্দৰ্ভত অনুষ্ঠিত হোৱা সভা আৰু প্ৰচাৰৰ পৰাই উদ্ভৱ হৈছে। মিজোৰাম চৰকাৰে শপতনামাত উল্লেখ কৰিছে যে, গোচৰটোৰ তদন্তকাৰী বিষয়াজন কোনো প্ৰশাসনিক কাম-কাজ নথকা ন্যায়িক বিষয়া আৰু এই ঘটনাসমূহৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই। বৰ্তমানৰ প্ৰচাৰাধিকাৰ, সভা আৰু শোভাযাত্ৰাৰ ঘটনাবোৰ অতীতৰ আৰু ভৱিষ্যতে এইবোৰে কোনো নিস্তেজ প্ৰভাৱ পেলাব নোৱাৰে। এই পৰ্যায়ত, বিশেষ আদালতৰ বিৰুদ্ধে একো অভিযোগ উত্থাপন নোহোৱাৰ বাবে আবেদনকাৰীয়ে তেওঁ নিৰপেক্ষ বিচাৰ লাভ নকৰে বুলি আশংকা কৰাটো যুক্তিসংগত নহয়। এনে পৰিঘটনা হোৱাৰ পিছতো মিজোৰামৰ ন্যায়িক প্ৰশাসন অনুসৰি চলিব লাগিব। যদি কোনো গোচৰ তথাকথিত ভিত্তিত হস্তান্তৰ কৰা হয়, তেন্তে এনে হস্তান্তৰৰ অন্ত নাথাকিবও পাৰে। সেইটোৱে ন্যায়পালিকাৰ ওপৰত প্ৰতিফলন ঘটাব পাৰে। আনটো অসুবিধা, অৰ্থাৎ মিজোৰামত প্ৰযোজ্য লুশাই পাহাৰ স্বায়ত্তশাসিত জিলা (ন্যায় প্ৰশাসন) নিয়ম,

[2] এছ. বি. সাহা বনাম এম. এছ. কোচাৰ [১৯৮০] ১ এছ. চি. আৰ. ১১১

১৯৫৩, যিবোৰ আন ঠাইত প্ৰযোজ্য নহয়, সেইয়াও বিবেচনা কৰিব লাগিব। আন ঠাইত মিজো ভাষাত সাক্ষী পৰীক্ষা কৰাতো অসুবিধা হ'ব। ওপৰৰ তথ্যবোৰ বিবেচনা কৰি এই পৰ্যায়ত গোচৰটো হস্তান্তৰ কৰাটো বাঞ্ছনীয় নহ'ব। মিজোৰাম চৰকাৰে আবেদনকাৰী আৰু তেওঁৰ সাক্ষীসকলৰ সুৰক্ষাৰ বাবে আৰু গোচৰটো উপযুক্ত পৰিৱেশত পৰিচালনা কৰাৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব।"

ওপৰোক্ত পৰিসৰতে বিদ্বান একক ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে দুয়োটা গোচৰতে আপীলকাৰীৰ আবেদনখন খাৰিজ কৰিছিল।

৫. আমাৰ কাৰণে নিৰ্ণয়ৰ বাবে অহা প্ৰথম প্ৰশ্নটো হ'ল যে, আপীলকাৰীগৰাকী চি.আৰ.পি.চি. ১৯৭ধাৰাৰ উপধাৰা(২)ত সংঘটিত হোৱা সেই অভিব্যক্তিৰ অৰ্থৰ ভিতৰত "কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনী"ৰ সদস্য আছিল নে নাই। "সশস্ত্ৰ বাহিনী" অভিব্যক্তিটো চি.আৰ.পি.চি. ১৩২ধাৰাৰ উপধাৰা (৩)ৰ দফা(এ)ত সামৰিক, নৌ আৰু বায়ু সেনা, যি স্থল বাহিনী হিচাপে কাম কৰে আৰু সংঘৰ আন যিকোনো সশস্ত্ৰ বাহিনীক অন্তৰ্ভুক্ত কৰি এনেদৰে কাম কৰে। সেই সংজ্ঞাটো অৱশ্যে সেই দফাটোৰ স্পষ্ট ভাষাৰ দ্বাৰা ফৌজদাৰী কাৰ্যবিধিৰ ধাৰা ১২৯ৰ পৰা ১৩২ৰ ব্যাখ্যাৰ মাজতে সীমাবদ্ধ আৰু সেয়েহে বিবাদিত ৰায়ৰ সমৰ্থনত আগবঢ়োৱা যুক্তি যে, সেই সংজ্ঞাই ১৯৭নং ধাৰাৰ ব্যাখ্যাক নিয়ন্ত্ৰণ নকৰে বুলি যুক্তিসংগততাৰ অভাৱ বুলি ক'ব নোৱাৰি। নতুবা আমাক দেখুওৱা হোৱা নাই যে, ফৌজদাৰী কাৰ্যবিধি আইনৰ ধাৰা ১৯৭ৰ উপ-ধাৰা (২)ত থকা "কেন্দ্ৰীয় সশস্ত্ৰ বাহিনী" অভিব্যক্তিটো ফৌজদাৰী কাৰ্যবিধি আইনত বা আন কোনো বিধিৰ অন্য ঠাইত থকা সংজ্ঞাৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়। এই পৰিস্থিতিত সাধাৰণ অৰ্থ দিব লাগিব যিটো আমাৰ দৃষ্টিত নিশ্চিতভাৱে কেৱল সেনা, নৌ আৰু বায়ুসেনাকে অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ মাজত সীমাবদ্ধ নহ'ব। এই

সন্দৰ্ভত ভাৰতৰ সংবিধানৰ সপ্তম অনুসূচীৰ ২নং সূচীত সন্নিবিষ্ট হোৱাৰ সম্ভাৱনাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব পাৰি।

সেইবোৰ হৈছে;

"নৌসেনা, সামৰিক আৰু বায়ু সেনা; সংঘৰ আন যিকোনো সশস্ত্ৰ বাহিনী।"

এন্ট্ৰীটোৱে স্পষ্টভাৱে ৰাজ্যখনৰ তিনিটা সুপৰিচিত বাহিনীৰ বাহিৰে আন সশস্ত্ৰ বাহিনীৰ কথা কৈছে, যেনে- নৌসেনা, সামৰিক আৰু বায়ু সেনা। সেয়েহে, তলৰ কেৱল দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি উলিওৱাবলৈ বাকী আছেঃ

(এ) চি.আৰ.পি.এফ. এটা বাহিনী নেকি?

(বি) যদি প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ (এ) ইতিবাচক হয়, তেন্তে চি.আৰ.পি.এফ. এটা সশস্ত্ৰ বাহিনী নেকি?

আমাৰ সিদ্ধান্তত দুয়োটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চি.আৰ.পি.এফ. আইনৰ ৩নংধাৰাৰ উপধাৰা(১)ৰ ব্যৱস্থাসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ইতিবাচকভাৱে দিব লাগিব, যিটো দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে একক ন্যায়াধীশৰ আগত উত্থাপন কৰা হোৱা নাছিল। সেই উপধাৰাটো এনেধৰণৰঃ

"তাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা পৰিচালনা কৰা আৰু কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত আৰক্ষী বাহিনী বুলি কোৱা এক সশস্ত্ৰ বাহিনী বিদ্যমান।"

উপ-ধাৰাটোৱে নিজেই স্পষ্টভাৱে ঘোষণা কৰে যে চি.আৰ.পি.এফ. কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ এটা সশস্ত্ৰ বাহিনী যিটো "সংঘৰ সশস্ত্ৰ বাহিনী"ৰ এটা অংশ বুলি কোৱাৰ দৰে। আমি স্পষ্ট কৰিব

পাৰো যে, যদিও ওপৰত উল্লিখিত বিধানসমূহ উপলব্ধ নহয়, তথাপিও আমাৰ প্ৰশ্ন দুটাৰ উত্তৰ ইতিবাচক হ'ব। বিৰোধী মতামত গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে বিদ্বান একক ন্যায়াধীশে দিয়া কাৰণ, অৰ্থাৎ যে, চি.আৰ.পি.এফ. বাহিনীটো "কেৱল এটা সংৰক্ষিত বাহিনী আছিল, কিন্তু নিয়মীয়া বাহিনী নহয়", এই অভিব্যক্তিৰ দ্বাৰা তেওঁ বুজাব বিচাৰে যে, ই অবিৰতভাৱে সক্ৰিয় বাহিনী নাছিল বুলি আমাৰ সন্মতি প্ৰদান নকৰে। কেৱল চি.আৰ.পি.এফ. এটা সংৰক্ষিত বাহিনী হোৱাৰ বাবেই ই নিয়মীয়াকৈ সক্ৰিয় বাহিনী নহয় বুলি কোৱা কথা অনুসৰণ নকৰে আৰু চি.আৰ.পি.এফ. আইনৰ কোনো বিধানে এনে মতামতৰ বিপৰীত দিশত সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰে।

৫. আমি ধাৰণা কৰোঁ- চি.আৰ.পি.এফ. সম্পূৰ্ণৰূপে "ইউনিয়নৰ সশস্ত্ৰ বাহিনী" অভিব্যক্তিৰ ভিতৰত পৰে, যিটো চি.আৰ.পি.চি.-ৰ ধাৰা ১৯৭ৰ উপধাৰা(২)ত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

৬. আমি এই প্ৰশ্নটো মুকলি কৰি দিওঁ যে, আপীলকাৰীয়ে সংঘটিত কৰা বুলি অভিযোগ কৰা অপৰাধসমূহ তেওঁ নিজৰ চৰকাৰী কৰ্তব্য পালন কৰি থকাৰ সময়ত সংঘটিত কৰা বুলি ক'ব পাৰি নে নাই। ১৯৭৯ চনৰ ক্ৰি.ল.জা., ১০১৮ আৰু ১৯৭৯ চনৰ ক্ৰি.ল.জা., ১৩৬৭ৰ প্ৰসংগ উল্লেখ কৰা বিবাদিত ৰায়ৰ পৰা আমি উদ্ধৃত কৰা অনুচ্ছেদটোত থকা আইনৰ ব্যাখ্যাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমি এই পদক্ষেপ অনুসৰণ কৰোঁ, যিটো ব্যাখ্যাই আমাৰ সন্মুখত থকা সকলো পক্ষৰ বাবে বিদ্বান অধিবক্তাৰ মতে শুদ্ধ হোৱাৰ উপৰিও আমাৰ সম্পূৰ্ণ অনুমোদন লাভ কৰে।

৭. পক্ষসমূহৰ বিদ্বান অধিবক্তাইও আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে গোচৰটো গৌহাটীত কাৰ্য্যৰত দণ্ডাধীশৰ আদালতলৈ হস্তান্তৰ কৰিবলৈ সন্মত হৈছে। আমি এই প্ৰস্তাৱটোক নিৰপেক্ষ বিচাৰৰ বাবে সহায়ক বুলি বিবেচনা কৰোঁ আৰু ইয়াক গ্ৰহণ কৰি কাৰ্য্যবিধি মুখ্য ন্যায়িক দণ্ডাধীশ,

গৌহাটীলৈ হস্তান্তৰ কৰোঁ। আমি আৰু নিৰ্দেশ দিওঁ যে, অসম ৰাজ্য আৰু চি.আৰ.পি.এফ.-এ আপীলকাৰীৰ জীৱন আৰু স্বাধীনতাৰ সম্পূৰ্ণ সুৰক্ষা প্ৰদান কৰিব।

এছ. আৰ.

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

....

অনুবাদ: ড. অৰ্চ্চনা দেৱী, কনিষ্ঠবৰ্গ অনুবাদক

অনুবাদ শাখা, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ’ব।”